

Crisis

Y monitor digartrefedd: Cymru 2025

Beth Watts-Cobbe, Glen Bramley, Rhiannon Sims, Hal Pawson, Gillian Young a Suzanne Fitzpatrick. Sefydliad Polisi Cymdeithasol, Tai ac Ymchwil Cydraddoldeb (I-SPHERE), Prifysgol Heriot-Watt; Canolfan Ymchwil i Ddyfodol Dinasoedd, Prifysgol New South Wales; Newhaven Research Ltd.

Crynodeb gweithredol
Ebrill 2025

Y monitor digartrefedd: Cymru 2025

Mae'r gyfres Monitor Digartrefedd yn astudiaeth hydredol sy'n darparu dadansoddiad annibynnol o effeithiau datblygiadau economaidd a pholisi diweddar yng Nghymru ac mewn mannau eraill yn y Deyrnas Unedig ar ddigartrefedd. Mae'r pumed adroddiad hwn sy'n canolbwyntio ar Gymru yn rhoi disgrifiad o sefyllfa digartrefedd yn 2024 (neu mor agos at 2024 ag y mae argaeledd data'n caniatáu), ac mae'n canolbwyntio'n benodol ar weithredu'r Cynllun Gweithredu Lefel Uchel Rhoi Diwedd ar Ddigartrefedd yng Nghymru yn barhaus, gan gynnwys mynd ar drywydd diwygiadau cyfreithiol helaeth, yn ogystal ag effeithiau digartrefedd yr argyfwng costau byw parhaus a phwysau cynyddol ar lety dros dro. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys amcangyfrifon modelu wedi eu diweddarau a rhagamcanestyniadau o ddigartrefedd 'craidd'.

Y monitor digartrefedd: Cymru 2025

Beth Watts-Cobbe, Glen Bramley, Rhiannon Sims, Hal Pawson, Gillian Young a Suzanne Fitzpatrick. Sefydliad Polisi Cymdeithasol, Tai ac Ymchwil Cydraddoldeb (I-SPHERE), Prifysgol Heriot-Watt; Canolfan Ymchwil i Ddyfodol Dinasoedd, Prifysgol New South Wales; Newhaven Research Ltd.

Crynodeb gweithredol
Ebrill 2025

Gwybodaeth am Crisis

Crisis yw'r elusen genedlaethol ar gyfer pobl ddigartref. Rydyn ni'n helpu pobl i roi digartrefedd y tu ôl iddynt, ac yn ymgyrchu dros y newidiadau cymdeithasol y mae angen eu gwneud er mwyn rhoi diwedd ar ddigartrefedd unwaith ac am byth. Rydyn ni'n gwybod y gallwn ni roi diwedd ar ddigartrefedd gyda'n gilydd.

Prif swyddfa Crisis

50-52 Commercial Street
Llundain E1 6LT
Ffôn: 0300 636 1967
Ffacs: 0300 636 2012

www.crisis.org.uk

Hawlfraint Crisis 2025

ISBN: 978-1-78519-089-6

Crisis UK (yn masnachu fel Crisis)
Rhifau Elusen Gofrestredig:
Cymru a Lloegr 1082947,
yr Alban SC040094
Rhif Cwmni: 4024938

Gair am yr Awduron

Mae'r Athro Beth Watts-Cobbe, Rhiannon Sims, yr Athro Glen Bramley a'r Athro Suzanne Fitzpatrick wedi eu lleoli yn y Sefydliad Polisi Cymdeithasol, Tai ac Ymchwil Cydraddoldeb (I-SPHERE). Mae'r Athro Hal Pawson wedi ei lleoli yn y Ganolfan Ymchwil i Ddyfodol Dinasoedd, Prifysgol New South Wales. Mae'r Athro er Anrhydedd Gillian Young wedi ei lleoli yn I-SPHERE a hi yw Cyfarwyddwr Newhaven Research Scotland.

Cydnabyddiaeth

Comisiynwyd yr adroddiad hwn gan Crisis, ac fe'i cyllidwyd gan Crisis, a diolchwn i Dr Francesca Albanese, Debbie Thomas ac Alice Dore yn Crisis am eu holl gymorth gyda'r gwaith hwn. Rydym yn hynod ddiolchgar i'r holl hysbyswyr allweddol o ddarparwyr gwasanaethau digartrefedd a mudiadau eraill ledled Cymru a neilltuodd amser yn eu hamserlenni prysur i'n helpu gyda'r astudiaeth hon, ac i bob awdurdod lleol a lenwodd yr holiadur.

Ymwadiad: Yr awduron sy'n gyfrifol am bob barn ac unrhyw wallau yn yr adroddiad hwn. Ni ddylid tybio bod y safbwyntiau a fynegir yn rhai Crisis nac unrhyw un o'r prif hysbyswyr a gynorthwyodd gyda'r gwaith hwn.

Rhagair

Mae'r rhifyn diweddaraf o Fonitor Digartrefedd Cymru yn ymddangos yn ystod cyfnod allweddol i'r sector digartrefedd a thai.

Wrth i'r argyfwng costau byw barhau ac wrth i gostau rhent gynyddu, mae mwy a mwy o bobl yn wynebu caledi o ganlyniad i ansicrwydd tai, ac yn cael eu gorfodi i brofi'r trawma a achosir gan beidio â chael rhywle i'w alw'n gartref.

Roedd mwy o bobl yn byw mewn llety dros dro'r llynedd nag erioed o'r blaen – ac yn aml roeddent yn byw yn y lletydd hyn am fisoedd ar y tro, a hynny heb gyfleusterau sylfaenol. Mae'r pwysau sy'n cael ei roi ar lety dros dro anaddas, fel stafelloedd mewn gwystai gwely a brechwast, yn uwch yng Nghymru nag yn unrhyw le arall yn y Deyrnas Unedig.

Mae hyn yn golygu bod mwy o bobl a theuluoedd yn profi'r trawma a'r ansicrwydd a achosir gan ddigartrefedd. Mae'n golygu bod gweithwyr rheng flaen yn ceisio cydbwysu mwy o waith a hynny ar gyllidebau tynn. Yn ofnadwy, mewn rhai achosion, mae hynny wedi golygu bod pobl wedi cael eu gorfodi i gysgu allan.

Fodd bynnag, mae hwn hefyd yn gyfnod o newid, wrth i Lywodraeth Cymru fwrw ymlaen â'r ymrwymadau a nodwyd yn y Cynllun Gweithredu Lefel Uchel Rhoi Diwedd ar Ddigartrefedd yng Nghymru.

Mae'r monitor hwn yn dangos bod newid y drefn yn hanfodol os ydym ni eisiau rhoi'r gorau i orfod ymateb i argyfyngau digartrefedd niferus, ac am weld y sefyllfa'n gwella yng Nghymru. Oni bai ein bod ni'n gweithredu mewn ffordd feiddgar, bydd y niferoedd sy'n profi digartrefedd yng Nghymru yn codi.

Mae'n dangos bod angen i ni ddatblygu polisiâu a'u rhoi gerbron y Senedd yng Nghaerdydd a San Steffan, os ydym ni am leihau digartrefedd.

Cyfeiria'r adroddiad at foddelu economaidd wrth ddangos sut gallai'r newidiadau i bolisiâu San Steffan gael effaith sylweddol ar leihau digartrefedd yng Nghymru. Mae'r newidiadau hyn yn cynnwys cynyddu'r Lwfans Tai Lleol a sicrhau bod Credyd Cynhwysol yn cefnogi'r bobl sy'n wynebu amddifadedd.

Mae'r adroddiad hefyd yn pwysleisio pa mor bwysig yw rhoi syniadau beiddgar, a allai leihau digartrefedd, gerbron y Senedd. Er enghraifft, amlinellu'r buddiannau sylweddol a ddaw'n uniongyrchol, yn y tymor canol a'r tymor hir, wrth feithrin dull mwy cyson o ddyrannu tai cymdeithasol i aelwydydd digartref.

Mae'r ymchwil yn dangos mor bwysig yw parhau â'r ymdrech i adeiladu tai cymdeithasol fforddiadwy, ac yn nodi y dylid ehangu'r gefnogaeth Tai yn Gyntaf ar hyd a lled y wlad.

Yn ogystal â hyn, mae neges yr adroddiad yn gwbl glir, sef bod angen i ni wneud mwy er mwyn atal pobl rhag profi digartrefedd yn y lle cyntaf. Mae'n dangos mai prin yw'r prosesau atal digartrefedd o fewn y ddeddfwriaeth gyfredol, ac yn nodi bod gweithwyr proffesiynol o bob rhan o'r sector yn croesawu'r galwadau hyn i newid y gyfraith er mwyn rhoi mwy o bwyslais ar atal digartrefedd.

Ond, mae'r monitor hefyd yn dangos bod gweithwyr mewn awdurdodau lleol yn teimlo'n bryderus am rai agweddau o'r newidiadau hyn. Mae eu galwadau yn nodi'n glir bod angen i unrhyw newid ddod ar y cyd â buddsoddiad yn y cyflenwad tai a chyllid i gefnogi gwasanaethau.

Mae'r Monitor hwn yn atgyfnerthu'r ffaith bod angen datblygu nifer o'r ymrwymadau a amlinellir yng Nghynllun Gweithredu Lefel Uchel Rhoi Diwedd ar Ddigartrefedd Llywodraeth Cymru, ac yn y Papur Gwyn ar Roi Diwedd ar Ddigartrefedd - ond mae'n dangos hefyd bod angen i hyn gael ei gefnogi gan fuddsoddiad tymor hir a chymhelliad a fydd yn parhau ar ôl i dymor y Senedd ddod i ben yn 2026.

Mae newid yn gallu bod yn heriol, ond os nad ydym ni'n galw am newid a datblygu polisiâu, bydd y niferoedd sy'n wynebu peryglon digartrefedd yng Nghymru yn parhau i godi. Mae'n rhaid i ni weithredu nawr er mwyn atal digartrefedd yn y dyfodol.

Matt Downie MBE

Prif Weithredwr Crisis

Cadeirydd y Bwrdd Cynghori Cenedlaethol ar Roi Diwedd ar Ddigartrefedd yng Nghymru

Dylid nodi: Cafodd yr ymchwil hwn ei ddrafftio ym mis hydref 2024, ac felly, efallai nad yw'n rhoi sylw digonol i'r holl ddatblygiadau perthnasol mewn polisiâu ers hynny.

Crynodeb gweithredol

Mae'r gyfres Monitor Digartrefedd yn astudiaeth hydredol sy'n darparu dadansoddiad annibynnol o effeithiau datblygiadau economaidd a pholisi diweddar yng Nghymru ac mewn mannau eraill yn y Deyrnas Unedig ar ddigartrefedd.¹ Mae'r pumed adroddiad hwn sy'n canolbwyntio ar Gymru yn rhoi disgrifiad o sefyllfa digartrefedd yn 2024 (neu mor agos at 2024 ag y mae argaeledd data'n caniatáu), ac mae'n canolbwyntio'n benodol ar weithredu'r Cynllun Gweithredu Lefel Uchel Rhoi Diwedd ar Ddigartrefedd yng Nghymru yn barhaus, gan gynnwys mynd ar drywydd diwygiadau cyfreithiol helaeth, yn ogystal ag effeithiau digartrefedd yr argyfwng costau byw parhaus a phwysau cynyddol ar lety dros dro. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys amcangyfrifon modelu wedi eu diweddarau a rhagamcanestyniadau o ddigartrefedd 'craidd'.

Dyma'r prif bwyntiau sy'n codi o'r dadansoddiad diweddaraf hwn:

- Mae Cymru'n wynebu cyd-destun cymdeithasol-economaidd heriol i fynd i'r afael â digartrefedd, a nodweddir gan economi ddisymud, lefelau uchel o anweithgarwch economaidd, a safonau byw sy'n gostwng. Mae cyllid cyhoeddus mewn cyflwr peryglus, gyda Llywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol yn wynebu diffyg cynyddol. Mae mesurau i gryfhau incwm yn ystod y pandemig a'r argyfwng

costau byw wedi atal cynnydd yng nghyfradd gyffredinol tlodi, ond mae amddifadedd a thlodi plant ar gynydd, sy'n adlewyrchu annigonolrwydd parhaus a rhwyd diogelwch nawdd cymdeithasol.

- Mae allbwn adeiladu tai yn dal yn annigonol, a heb wariant ychwanegol ni fydd modd cyrraedd y targed o ddarparu 20,000 o gartrefi cymdeithasol erbyn 2026. Mae llety gwag rhent preifat wedi gostwng wrth i'r sector grebachu, gan arwain at gynydd sylweddol mewn rhenti, sy'n cael ei waethgu gan ddiffyg llety a rennir ac eiddo un ystafell wely ac annigonolrwydd parhaus lefelau'r Lwfans Tai Lleol er gwaethaf y ffaith eu bod wedi cael eu hailosod yn ddiweddar.
- Mae nifer y gosodiadau cymdeithasol i denantiaid newydd wedi gostwng dros y degawd diwethaf ond mae cyfran y gosodiadau o'r fath i aelwydydd digartref wedi cynyddu ers 2018/19, ac mae'r bwlch rhwng cyfran y tai newydd i aelwydydd digartref ar gyfer awdurdodau lleol (46%) a chymdeithasau tai (42%) wedi lleihau. Er gwaethaf cynnydd ar lefel genedlaethol, mae cyfran y tai cymdeithasol i aelwydydd digartref ar draws ardaloedd awdurdodau lleol yn dal yn amrywiol iawn.
- Mae polisi digartrefedd yng Nghymru wedi canolbwyntio ar gryfhau dulliau atal, ailgartrefu cyflym a chael gwared ar rwystrau i dai a chymorth, gyda newidiadau allweddol dros y blynyddoedd diwethaf yn cynnwys datblygu a gweithredu Cynlluniau Pontio Ailgartrefu Cyflym ac ymestyn yr angen blaenoriaethol i bobl sy'n cysgu allan. Mae'r newidiadau hyn wedi gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i ymatebion digartrefedd, yn enwedig mewn

rhai ardaloedd, ond mae'r rhwystrau i gael rhagor o effaith yn cynnwys diffyg opsiynau tai addas a diffyg capasiti staff mewn timau awdurdodau lleol, seilwaith data gwael a diffyg ymrwymiad i'r dull gweithredu mewn rhai awdurdodau lleol.

- Fe wnaeth cynigion y Papur Gwyn a oedd yn ceisio 'Rhoi Diwedd ar Ddigartrefedd yng Nghymru' ennyn cefnogaeth eang gan awdurdodau lleol a hysbyswyr allweddol, gyda chynigion i gyflwyno dyletswyddau newydd i atal digartrefedd ar gyrff cyhoeddus ehangach ac ymestyn dyletswydd atal yr Awdurdod Lleol i chwe mis yn cael croeso neilltuoel. Roedd cynigion i ddileu neu newid y profion a oedd yn pennu mynediad at gymorth tai yn cael eu hategu gan hysbyswyr allweddol a oedd yn eu hystyried yn ffordd hanfodol o leihau rhwystrau cyn cael cymorth, ond roeddent yn fater dadleuol ymysg rhai awdurdodau lleol a oedd yn teimlo y byddai'r newidiadau hyn yn cynyddu'r galw ac yn lleihau ymdeimlad pobl o gyfrifoldeb personol i ddatrys eu hanghenion tai eu hunain. Nodwyd mai cyllid, mwy o fynediad at dai addas, gweithredu'n raddol, sicrhau ymrwymiad gan wasanaethau cyhoeddus ehangach a chreu newid diwylliant mewn awdurdodau lleol yw'r galluo gwyr angenrheidiol ar gyfer gweithredu'r cynigion hyn os byddant yn symud ymlaen i newid deddfwriaethol.
- Er gwaethaf y mesurau parhaus i wella'r ymatebion, cododd lefelau amcangyfrifedig cysgu allan 86% yn y tair blynedd hyd at fis Gorffennaf 2024. Un o'r prif ffactorau oedd methiant anghyfreithlon rhai awdurdodau lleol i letya rhai aelwydydd digartref yng nghyd-destun pwysau difrifol ar lety dros dro. Ystyrir bod pobl sy'n gadael carchar a'r rhai heb fynediad at arian cyhoeddus mewn perygl penodol o gysgu allan.
- Mae llif yr aelwydydd digartref sy'n ddarostyngedig i ddyletswyddau atal neu ryddhad awdurdodau lleol wedi aros yn weddol wastad dros y blynyddoedd diwethaf, sef 12,939 yn 2023/24. Mae data digartrefedd statudol arall yn datgelu system dan straen. Ers 2018/19, mae cyfran y camau atal a lliniaru y bernir eu bod yn llwyddiannus wedi gostwng yn sylweddol ac mae'r defnydd o lety dros dro bellach

yn uwch nag erioed, ar ôl cynyddu 189% yn y tair blynedd i fis Mawrth 2024. Mae lleoliadau mewn llety Gwely a Brecwast yn gyffredinol ac ar gyfer teuluoedd wedi codi'n syfrdanol, gyda Gwely a Brecwast bellach yn brif fath o lety dros dro a ddarperir yng Nghymru, a'r wlad yn fwy dibynnol ar fathau anaddas o lety dros dro na Lloegr neu'r Alban.

- Mae ffactorau allweddol sy'n egluro'r pwysau difrifol hyn yn y system ddigartrefedd statudol yn cynnwys cyd-destun heriol iawn o ran strwythur a'r farchnad dai sy'n cyfyngu ar allu awdurdodau lleol i atal troi allan o dai neu sicrhau mynediad at dai rhent preifat priodol, ochr yn ochr ag effeithiau parhaus pandemig COVID-19 a'r ymateb mwy cynhwysol i ddigartrefedd a ysgogwyd. Dywedir bod awdurdodau lleol yn gweithredu 'dull rheoli argyfwng' sy'n cyfyngu ar eu gallu i fynd ar drywydd agendâu polisi ataliol rhagweithiol neu bolisiau trawsnewidiol eraill.
- Yn 2022, amcangyfrifir bod digartrefedd craidd cyffredinol yng Nghymru wedi bod yn 12,250 o aelwydydd. Mae cyfraddau digartrefedd craidd yng Nghymru yn is nag yn Lloegr (0.9% o'i gymharu â 1.01%), er eu bod wedi codi'n fwy sydyn yng Nghymru nag yn Lloegr neu'r Alban (lle mae'r cyfraddau ar eu hisaf, sef 0.62%). Gan dybio y bydd y polisiau presennol yn parhau (h.y. heb gynnwys cynigion ar gyfer newid deddfwriaethol eang), bydd cynnydd mewn digartrefedd craidd yn parhau yn y tymor byr i ganolig (hyd at 2031), ac yn codi'n gyflymach yn y tymor hwy (2031-41).
- Yn ôl ein modelu, mae polisiau effeithiol ar gyfer lleihau digartrefedd craidd yn y tymor byr yn cynnwys:
 - cynyddu cyfran y tai cymdeithasol a ddyrennir i aelwydydd digartref
 - codi cyfraddau Lwfans Tai Lleol, a
 - gwneud newidiadau i Gredyd Cynhwysol a budd-daliadau eraill i leihau amddifadedd.
- Dros y tymor hwy, rhagwelir y bydd mwy o gyflenwad tai cymdeithasol newydd wedi ei dargedu, cydbwysu economi Cymru'n

1 Cyhoeddir Monitorau Digartrefedd Cyfochrog ar gyfer Cymru a Lloegr. Mae'r holl adroddiadau Monitor Digartrefedd ar gael gan <https://www.crisis.org.uk/ending-homelessness/>

llwyddiannus, a mwy o ddarpariaeth Tai yn Gyntaf hefyd yn cael effaith gadarnhaol.

- Mae cefnogaeth eang ymysg rhanddeiliaid i ddiwygiadau deddfwriaethol arfaethedig sy'n ceisio symud mesurau atal digartrefedd yn uwch i fyny'r gadwyn – gan gynnwys ymestyn y ddyletswydd atal i 6 mis a'r cynigion ar gyfer dyletswyddau newydd yn y sector cyhoeddus. Mae'r awydd hwn am ragor o ddeddfwriaeth ar atal digartrefedd yn cael ei atgyfnerthu o bosibl gan ein modelu sy'n awgrymu mai cyfyngedig yw'r mesurau atal o fewn cyfyngiadau'r ddeddfwriaeth bresennol.
- Mae rhaglen gynhwysfawr wedi ei threfnu'n briodol ar gyfer diwygio polisiau yn cael ei modelu fel un sy'n gallu lleihau digartrefedd craidd yng Nghymru gymaint â hanner o ran ein senario llinell sylfaen erbyn 2041. Byddai'r senario hwn yn arwain at gyfraddau digartrefedd craidd 22% yn is na lefel 2019. Ar ben hynny, byddai llety dros dro anaddas yn gostwng 83%, hostelau yn gostwng 54%, byddai cysgu allan yn cael ei leihau 45%, a syrffio soffas yn gostwng 39%. Byddai rhai gostyngiadau hefyd yn y mesurau ehangach o ddigartrefedd statudol (16%) a chyfanswm y llety dros dro (18%), er gwaethaf y cynnydd sylweddol mewn cymhwysedd ar gyfer cymorth digartrefedd sy'n gysylltiedig â rhoi diwedd ar angen blaenoriaethol.

Y cyd-destun ehangach

Ers y pandemig, mae economi Cymru, fel economi'r Deyrnas Unedig, wedi dirywio ac mae anweithgarwch economaidd wedi cynyddu, yn enwedig yng Nghymru, wrth i bobl adael y farchnad lafur oherwydd salwch. Mae amrywiol siociau economaidd ar ôl y pandemig, yn fwyaf arwyddocaol y cynnydd mewn chwyddiant a'r cynnydd sydyn mewn cyfraddau llog o ganlyniad, wedi arwain at safonau byw yn gostwng.

Mae lefelau uwch o drethiant a dyled gyhoeddus net, yn rhannol i helpu i dalu am gostau cefnogi busnesau ac aelwydydd drwy'r pandemig a'r argyfwng costau byw, ynghyd â 14 mlynedd o galedi yn y sector cyhoeddus, wedi gadael cyllid cyhoeddus mewn cyflwr

enbyd. Ar ôl rhoi £1.7 biliwn o hwb i gyllideb Llywodraeth Cymru ar gyfer y flwyddyn ariannol gyfredol a 2025/26, dylai Cyllideb Hydref newydd Llywodraeth Lafur y Deyrnas Unedig yn 2024 leddfu rhywfaint ar bwysau cyllido Llywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol a'r risg o ddiffyg anghynaliadwy yn y tymor byrrach. Yn y tymor hwy, dylai Adolygiad o Wariant y Deyrnas Unedig 2025 egluro sut bydd y tynhau a ragwelir ar hyn o bryd ar wariant cyhoeddus o 2026/27 yn cael ei gyflawni o ran pa gyllidebau meysydd polisi fydd yn cael eu heffeithio fwyaf. Mae mesurau i gryfhau incwm yn ystod y pandemig a'r argyfwng costau byw wedi atal cynnydd yng nghyfradd gyffredinol tlodi. Fodd bynnag, mae penderfyniadau polisi eraill, yn enwedig gosod y terfyn dau blentyn yn 2017, wedi arwain at gynnydd sydyn mewn aelwydydd gyda thri neu fwy o blant yn byw mewn tlodi. Yn yr un modd, mae penderfyniadau sydd wedi lleihau gwir werth budd-daliadau, sancsiynau budd-dal llymach, a mynediad cyfyngedig at gyllid dewisol, yn enwedig i'r rhai nad ydynt yn gallu manteisio ar arian cyhoeddus, wedi gweld amddifadedd yn cynyddu. Er ei fod yn dal yn is na chyfartaledd Prydain, mae cyfradd yr amddifadedd yng Nghymru wedi codi'n fwy sydyn nag mewn llawer o ardaloedd eraill ym Mhrydain ers 2017.

O ystyried cyfyngiadau rhwyd diogelwch cymdeithasol ehangach, mae mathau lleol dewisol o gymorth, yn enwedig Taliadau Tai Dewisol a'r Gronfa Cymorth Dewisol, yn bwysig iawn o ran helpu awdurdodau lleol yng Nghymru i atal digartrefedd a mynd i'r afael â'r hyn sy'n ei achosi, er bod natur y cronfeydd hyn yn golygu bod pobl yn cael cymorth anghyson a bod cyfyngiadau a rheolau cyllidebol yn cyfyngu ar eu heffeithiolrwydd.

Nid oes digon o dai fforddiadwy a thai ar y farchnad breifat yn cael eu hadeiladu yng Nghymru. Mae rhanddeiliaid y sector yn croesawu targed uchelgeisiol 2021-26 Llywodraeth Cymru i ddarparu 20,000 o gartrefi cymdeithasol a chydabod y buddsoddiad cyfalaf sylweddol sydd wedi ei gyllidebu i gyflawni hynny. Fodd bynnag, mae'r £235 miliwn o gyfalaf (sy'n cynnwys pob maes polisi) sydd wedi ei gynnwys yn y £1.7 biliwn o gyllid canlyniadol Barnett ychwanegol a gyhoeddwyd ym mis Hydref yn is o lawer

na'r buddsoddiad ychwanegol – £580 miliwn – £740 miliwn ar ben y gyllideb bresennol – y dywed Archwilio Cymru sydd ei angen i gyflawni'r targed hwn.

Mae llety gwag rhent preifat wedi gostwng wrth i'r sector grebachu, er ei bod yn annhebygol y bydd newidiadau deddfwriaethol yn cael eu rhoi ar waith o fis Rhagfyr 2022 ymlaen i gryfhau hawliau tenantiaid a chodi safonau eiddo wedi bod yn ffactor allweddol. Mae prinder llety gwag wedi arwain at gynnydd sydyn mewn rhenti preifat, a waethygir gan ddiffyg llety a rennir ac eiddo un ystafell wely. Croesawodd awdurdodau lleol y terfyn at bedair blynedd o rewi lefelau Lwfans Tai Lleol, a ailosodwyd i'r 30^{ain} canradd o renti lleol, ac roedd yn lleddfu rhywfaint ar y pwysau fforddiadwyedd i rentwyr preifat incwm isel, ond mae hyn wedi bod yn fyrhoedlog yn dilyn penderfyniad Llywodraeth y Deyrnas Unedig i rewi'r lefelau unwaith eto ar gyfer 2025/26. Mae awdurdodau lleol hefyd yn adrodd bod rôl y Lwfans Tai Lleol o ran mynd i'r afael â digartrefedd wedi ei chyfyngu gan brinder tai preifat, yn enwedig unedau un ystafell wely, a'r rhenti uchel sy'n cael eu gosod ar gyfer eiddo sydd ar gael i'w gosod o'i gymharu â chyfraddau'r Lwfans Tai Lleol ledled Cymru.

Mae Llywodraeth Cymru wedi ceisio codi safonau ar draws y sector rhentu, gan gynnwys drwy Ddeddf Rhentu Cartrefi (Cymru), sydd mewn grym ers diwedd 2022. Ochr yn ochr â llu o ddarpariaethau eraill, cyflwynodd gyfnod preswyllo gofynnol o ddeuddeg mis a chyfnodau rhybudd estynedig ar gyfer y rhan fwyaf o denantiaethau i chwe mis. Mae effeithiau llawn y Ddeddf yn cael eu gwerthuso'n barhaus, ond mae Awdurdodau Lleol yn poeni ei bod wedi arwain at ddadfuddsoddi gan landlordiaid, gan gynyddu digartrefedd a'i gwneud yn anoddach datrys y mater. Fodd bynnag, mae tystiolaeth o bob rhan o'r Deyrnas Unedig yn awgrymu bod amodau'r farchnad dai, proffil landlordiaid yn heneiddio, polisiau trethiant yn ogystal â rheoliadau llymach i gyd wedi cyfrannu at ddirywiad tenantiaethau preifat. Mae rhai hysbyswyr allweddol hefyd yn dweud bod y Ddeddf wedi cryfhau eu gallu i eiriol dros hawliau tenantiaid. Roedd hawliadau am adfeddiannu cyflym wedi gostwng yn ôl yn

2023, wedi eu sbarduno gan ostyngiad sydyn yn y defnydd o hysbysiadau troi allan 'heb fai' yn dilyn y newid yn y cyfnod rhybudd o ddau i chwe mis ym mis Rhagfyr 2022.

Wrth edrych i'r dyfodol, mae'r Papur Gwyn ar sicrhau llwybr tuag at dai digonol, a gyhoeddwyd ar gyfer ymgynghori ddiwedd mis Hydref 2024, yn canolbwyntio ar y potensial ar gyfer strategaeth dai genedlaethol a chynigion i wella fforddiadwyedd, hygyrchedd ac addasrwydd tai preifat ochr yn ochr â chasglu a defnyddio data rhentu preifat. Ategwyd y themâu hyn yn Adolygiad Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai y Senedd o Gartrefi Rhentu Preifat a gyhoeddwyd yn gynharach yn yr un mis, er ei fod hefyd yn galw am adolygiad o droi allan 'heb fai' yng ngoleuni'r cynnydd diweddar i sicrhau deddfwriaeth i roi diwedd ar droi pobl allan yn y fath fodd yn Lloegr.

Mae nifer y tai cymdeithasol sy'n cael eu gosod hefyd wedi gostwng ers 2013/14, er bod hynny'n arafach o lawer nag yn Lloegr, lle mae'r Hawl i Brynu yn parhau i fod ar waith. Bu cynnydd amlwg mewn gosod tai cymdeithasol i aelwydydd digartref yng Nghymru ers 2018/19, ac mae'r bwlch rhwng cyfran y tai newydd i aelwydydd digartref ar gyfer awdurdodau lleol (46%) a chymdeithasau tai (42%) wedi lleihau. Mae'n bosibl y bydd cynigion i wella enwebiadau a chymorth tai i aelwydydd digartref yn gweld y bwlch hwn yn lleihau ymhellach. Wedi dweud hynny, mae llawer iawn o amrywiaeth o hyd yng nghyfran y tai newydd i aelwydydd digartref ledled Cymru, gyda'r gyfradd yn amrywio o rywle o dan 20% i dros 70% ar lefel ardall awdurdod lleol. Yn ogystal, ychydig iawn o gynnydd, os o gwbl, sydd wedi bod yng nghyfran y tai cymdeithasol sy'n cael eu gosod i aelwydydd digartref mewn llond llaw o ardaloedd awdurdodau lleol ers 2018/19. Mae Awdurdodau Lleol yn adrodd bod diffyg stoc addas, yn enwedig stoc o faint priodol, yn rhwystr allweddol i gynyddu dyraniadau i aelwydydd digartref, ond maent yn rhanedig ynghylch a yw nifer y tai sy'n cael eu gosod gan gymdeithasau tai i'r grŵp hwn yn ddigon uchel. Roedd y prif hysbyswyr yn glir, fodd bynnag, fod dyraniadau cymdeithasau tai i'r grŵp hwn yn dal yn llawer rhy isel mewn rhai ardaloedd.

Polisi digartrefedd

Roedd ffocws polisi digartrefedd yng Nghymru ar gryfhau atal, ailgartrefu cyflym a chael gwared ar rwystrau i dai a chymorth yn cael ei gymeradwyo'n eang gan randdeiliaid yn y sector. Mae'r rhwystrau i'w weithredu yn cynnwys seilwaith data gwael a diwylliant mewn awdurdodau lleol sy'n groes i'r cyfeiriad strategol, yn ogystal â'r pwysau ar adnoddau a'r galw.

Cydnabuwyd bod ymestyn y categori angen blaenoriaethol i gynnwys pobl sy'n ddigartref ac ar y stryd, gan gadarnhau'r newidiadau a gyflwynwyd yn ystod y pandemig, wedi gwella'r ymatebion i gysgu allan ac mae llawer yn ei groesawu fel 'y peth iawn i'w wneud'. Fodd bynnag, mewn cyd-destun ehangach dan bwysau, mae'r newid wedi gwaethygu'r pwysau ar dai i Awdurdodau Lleol ac wedi ailgyfeirio eu ffocws at ymatebion i argyfwng a rheoli llety dros dro. Mae rhai awdurdodau lleol yn pryderu bod y newid i gynnwys y rhai sy'n ddigartref ac ar y stryd fel rhai sydd ag angen blaenoriaethol wedi ehangu'r cwmpas ar gyfer manteisio ar y rhwyd diogelwch cyfreithiol.

Mae'r rhan fwyaf o awdurdodau lleol yn dweud bod Cynlluniau Pontio Ailgartrefu Cyflym sydd wedi eu datblygu'n dda ar waith, ac mae'n ymddangos bod y cynlluniau hyn yn dechrau cael effaith gadarnhaol ar ymatebion i ddigartrefedd mewn llawer o ardaloedd, gan gynnwys drwy fwy o fynediad at dai sefydlog, gwelliannau mewn gweithio mewn partneriaeth a newidiadau ym mhroffil y llety dros dro a ddefnyddir. Yn y cyfamser, mae rhanddeiliaid yn amlinellu bod y rhwystrau rhag bwrw ymlaen â Chynlluniau Pontio Ailgartrefu Cyflym yn cynnwys diffyg mynediad at lety addas (yn enwedig llety un ystafell wely), diffyg ymrwymiad i'r agenda ar ran Awdurdodau Lleol a phartneriaid ehangach, a phwysau aciwt ar wasanaethau ac adnoddau cyfyngedig.

Mae Tai yn Gyntaf yn gweithredu yn y rhan fwyaf o ardaloedd Awdurdodau Lleol yng Nghymru, ac mae'n cyflawni cyfraddau cynnal tenantiaeth uchel, ond nid yw lefelau'r ddarpariaeth yn ddigonol i ateb y galw mewn tua hanner yr Awdurdodau Lleol mae'n

gweithredu ynddynt. Rhai o'r rhwystrau allweddol o ran cynyddu'r ddarpariaeth a sicrhau ei bod yn glynu wrth egwyddorion Tai yn Gyntaf yw diffyg llety addas a diffyg capasiti cymorth.

Mae cryn le i gryfhau ymhellach y trefniadau partneriaeth sy'n ategu ymatebion Awdurdodau Lleol i ddigartrefedd. Mae'r partneriaethau presennol yn gryfaf gyda chymdeithasau tai, er bod arferion yn amrywio'n sylweddol, gyda rhai'n parhau i ddewis tenantiaid. Mae partneriaethau gyda gwasanaethau cymdeithasol, cyfiawnder troseddol ac iechyd ar waith i ryw raddau yn y rhan fwyaf o ardaloedd Awdurdodau Lleol ond maent yn aml yn dibynnu ar gysylltiadau personol yn hytrach nag arferion sydd wedi eu gwreiddio. Ymddengys bod partneriaethau gydag ysgolion a gwasanaethau addysg yn wannach, er y dylid nodi bod y rhain yn feysydd polisi a datblygu ymarfer o dan gynigion ar gyfer y Bil Rhoi Diwedd ar Ddigartrefedd sydd ar y gweill.

Gwelodd y Grant Cymorth Tai £13 miliwn o gynnydd yn 2024/25 ar ôl cael ei rewi am dair blynedd. Yn ôl y rhan fwyaf o awdurdodau lleol, bydd hyn yn golygu bod modd cynnal gwasanaethau digartrefedd ar y lefelau presennol, ond ni fydd yn galluogi gwelliannau yn y ddarpariaeth gwasanaethau er gwaethaf pwysau aciwt ar wasanaethau. Mae'r rhan fwyaf o awdurdodau lleol yn dweud eu bod yn cael trafferth recriwtio a chadw staff sydd â'r sgiliau angenrheidiol mewn gwasanaethau digartrefedd Awdurdodau Lleol a gwasanaethau wedi eu comisiynu, sydd wedi ei sbarduno gan lwyth gwaith uchel, taliadau isel a diffyg cydnabyddiaeth o gyfraniad y gweithlu.

Fe wnaeth y pecyn cyffredinol o gynigion yn y Papur Gwyn ar Roi Terfyn ar Ddigartrefedd yng Nghymru ennyn cefnogaeth eang gan awdurdodau lleol a hysbyswyr allweddol. Mae elfennau o'r cynigion a gafodd groeso arbennig yn cynnwys cyflwyno dyletswyddau newydd i atal digartrefedd ar gyrff cyhoeddus ehangach ac ymestyn dyletswydd atal yr Awdurdodau Lleol i chwe mis. Croesawyd cynigion i ddileu'r prawf digartrefedd bwriadol a lliniaru rheolau cysylltiad lleol gan hysbyswyr allweddol, ond maent yn ddadleuol ymysg

awdurdodau lleol sy'n poeni y byddant yn cynyddu'r galw ac yn lleihau ymdeimlad pobl o gyfrifoldeb personol dros ddatrys eu hanghenion tai eu hunain. Nodwyd mai cyllid, mwy o fynediad at dai addas, gweithredu'n raddol, sicrhau ymrwymiad gan wasanaethau cyhoeddus ehangach a chreu newid diwylliant mewn awdurdodau lleol yw'r ffactorau galluogi angenrheidiol ar gyfer gweithredu.

Tueddiadau mewn cysgu allan a digartrefedd statudol

Cynyddodd y lefelau amcangyfrifedig o gysgu allan 86% yn ystod y tair blynedd hyd at fis Gorffennaf 2024. Mae sbardunau allweddol wedi cynnwys methiant anghyfreithlon rhai awdurdodau lleol i lety rhai aelwydydd digartref yng nghyd-destun pwysau difrifol ar lety dros dro. Ystyrir bod pobl sy'n gadael carchar a'r rhai heb fynediad at arian cyhoeddus mewn perygl penodol o gysgu allan.

Ar ôl cyrraedd uchafbwynt yn 2019/20, bu rhywfaint o ostyngiad yn llif yr aelwydydd digartref a oedd yn destun dyletswyddau atal neu ryddhad awdurdodau lleol yn 2020/21 ac mae wedi aros yn weddol wastad ers hynny, gan gyrraedd 12,939 yn 2023/24. Mae diffyg data statudol ar gael ar broffil aelwydydd sy'n wynebu digartrefedd yng Nghymru neu ei sbardunau, er bod ymdrechion ar y gweill i wella hyn. Mae ein harolwg o Awdurdodau Lleol yn dangos bod cynnydd eang yn y galw yn 2023/24 wedi dod gan bobl ag anghenion cymhleth, oedolion sengl a'r rhai sy'n gadael y carchar.

Ers 2018/19, mae cyfran y camau atal a lliniaru y barnwyd eu bod yn llwyddiannus wedi gostwng, o 68% i 58% o ganlyniadau'r ddyletswydd atal ac o 41% i 26% o ganlyniadau rhyddhad. Gwelir bod y tueddiadau hyn yn cael eu sbarduno wrth i gapasiti awdurdodau lleol gael ei ddargyfeirio oddi wrth ymdrechion atal a lliniaru i reoli argyfwng, yn ogystal â chyd-destun heriol iawn yn y farchnad dai a strwythurol - mae hynny'n cyfyngu ar allu awdurdodau lleol i atal pobl rhag cael eu troi allan o'r sector rhentu preifat a sicrhau tai amgen priodol a fforddiadwy.

O ganlyniad i'r gostyngiad yn effeithiolrwydd ymyriadau atal a lliniaru, ochr yn ochr ag ymestyn yr angen blaenoriaethol, mae nifer yr aelwydydd mae'r Prif Ddyletswydd Ailgartrefu yn ddyledus iddynt wedi cynyddu'n gyflym yn ystod y blynyddoedd diwethaf - gan ddyblu dros y cyfnod 2019/20-2023/24. Mae'r rhan fwyaf o aelwydydd o'r fath yn cael eu 'rhyddhau yn gadarnhaol' i dai diogel, er nad yw tua un o bob pump yn sicrhau'r canlyniad hwn, ac yn hytrach yn colli cysylltiad â gwasanaethau.

Dim ond nifer fach iawn o aelwydydd sydd bellach wedi eu heithrio o'r Prif Ddyletswydd Ailgartrefu ar sail barnu nad ydynt mewn angen blaenoriaethol neu eu bod yn fwriadol ddigartref. Yn 2023/24 dim ond 90 o aelwydydd a gafodd eu heithrio rhag cael eu hailgartrefu ar y sail hon, 5% y nifer yr effeithiwyd arnynt yn 2018/19. Serch hynny, mae pobl sengl yn dal i gael eu gorgynrychioli ymysg y rhai nad ydynt yn cael eu helpu'n sylweddol nac yn effeithiol drwy'r system ddigartrefedd statudol.

Cynyddodd cyfanswm y lleoliadau llety dros dro 189% yn y tair blynedd i fis Mawrth 2024, o 2,232 i 6,444. Cynyddodd lleoliadau gwely a brecwast bron i bum gwaith y ffigur blaenorol (452%) i 2,730 o gymharu â dim ond 495. Ers 2017, mae lleoliadau o'r fath wedi codi dros ddeng gwaith yn fwy. Mae nifer y teuluoedd (yn hytrach na phobl sengl) mewn gwestai Gwely a Brecwast hefyd wedi cynyddu, o 33 i 408 dros y tair blynedd i fis Mawrth 2023 - unwaith eto, mwy na deg gwaith yn fwy.

Y prif ffactorau sy'n sbarduno'r cynnydd dramatig hwn mewn defnydd o lety dros dro yw effeithiau pandemig COVID-19 a'r ymateb mwy cynhwysol i ddigartrefedd a sbardunwyd gan hynny, ochr yn ochr â chyd-destun marchnad dai heriol, ac yn benodol heriau cynyddol o ran cael gafael ar lety priodol yn y sector rhentu preifat. Er ei bod yn ymddangos bod mynediad at dai cymdeithasol - yn enwedig tai cymdeithasau tai - wedi gwella mewn llawer o ardaloedd, dywedodd dwy ran o dair (11 o 16) o'r rhai a ymatebodd i'r arolwg o Awdurdodau Lleol eu bod wedi gweld gostyngiad yn nifer y tai rhentu preifat ar gyfer aelwydydd digartref yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Mae pobl sengl, y rhai sydd ag

anghenion cymhleth, a phobl sy'n gadael y carchar yn arbennig o anodd i'w lletya.

O ganlyniad i'r pwysau hyn ar lety dros dro, mae rhai awdurdodau lleol fel mater o drefn yn methu â darparu ar gyfer y rhai mae dyletswydd arnynt i'w cynorthwyo, gan ddibynnu ar lety dros dro o ansawdd gwael, ac yn gynyddol yn dewis lleoliadau y tu allan i'r ardal. Mae hyd yr arhosiad yn cynyddu, ac mae cymorth annigonol yn arwain at heriau rheoli, troi pobl allan, digartrefedd parhaus a chysgu allan. Mae'r pwysau hyn yn rhoi straen ar gapasiti a llesiant staff, yn ogystal â chyllidebau Awdurdodau Lleol.

Digartrefedd craidd

Yn 2022, amcangyfrifir bod digartrefedd craidd cyffredinol yng Nghymru wedi bod yn 12,250 o aelwydydd². Mae'r ffigur cyffredinol hwn yn cynnwys 6,550 o bobl yn syrffio soffas, 2,600 mewn llety dros dro anaddas, 2,270 mewn hosteli ac ati, 600 mewn llety anghonfensiynol a 250 yn cysgu allan. Mae'r niferoedd hyn wedi codi'n sylweddol ers 2019 ac wedi eu sbarduno'n bennaf gan ymatebion i bandemig COVID-19 ac yna'r argyfwng costau byw.

Mae cyfraddau digartrefedd craidd yng Nghymru yn is nag yn Lloegr (0.9% o'i gymharu â 1.01%), er eu bod wedi codi'n fwy sydyn yng Nghymru nag yn Lloegr neu'r Alban (lle mae'r cyfraddau ar eu hisaf, sef 0.62%). Erbyn hyn, mae gan Gymru fwy o aelwydydd mewn llety dros dro anaddas na'r ddwy wlad arall, a mwy o'r holl gategoriâu digartrefedd craidd na'r Alban, ac eithrio cysgu allan.

Gan dybio y bydd y polisiau presennol yn parhau, bydd cynnydd mewn digartrefedd craidd yn parhau yn y tymor byr i ganolig (hyd at 2031), ac yn cynyddu'n gyflymach yn y tymor hwy (2031-41). Fodd bynnag, mae nifer o ddatblygiadau polisi pwysig yn mynd rhagddynt neu'n cael eu hystyried yng Nghymru, sy'n debygol o newid y trywydd hwn.

Yn ôl ein gwaith modelu, y polisiau mwyaf effeithiol ar gyfer lleihau digartrefedd craidd yw cynyddu cyfran y tai cymdeithasol a ddyrennir i aelwydydd digartref (gan gynnwys digartrefedd craidd), codi cyfraddau Lwfans Tai Lleol, a gwneud newidiadau i Gredyd Cynhwysol a budd-daliadau eraill i leihau amddifadedd.

Yn y tymor hwy, yn ogystal â'r dyraniadau tai uchod, y Lwfans Tai Lleol, a mesurau lles, mae senarios eraill yn cael eu modelu i leihau digartrefedd craidd yn sylweddol, gan gynnwys mwy o gyflenwad tai cymdeithasol newydd wedi ei dargedu, cydbwyso economi Cymru'n llwyddiannus, a mwy o ddarpariaeth Tai yn Gyntaf ynghyd â darpariaeth adsefydlu briodol a llai o lety hostel traddodiadol.

Dangosir bod rhaglen gynhwysfawr o newid polisi sydd wedi ei threfnu'n briodol yn gallu lleihau digartrefedd craidd yng Nghymru gymaint â hanner o ran ein senario llinell sylfaen erbyn 2041. Byddai'r senario hwn yn arwain at gyfraddau digartrefedd craidd 22% yn is na lefel 2019. Ar ben hynny, byddai llety dros dro anaddas yn gostwng 83%, hostelau yn gostwng 54%, byddai cysgu allan yn cael ei leihau 45%, a syrffio soffas yn gostwng 39%. Byddai rhai gostyngiadau hefyd yn y mesurau ehangach o ddigartrefedd statudol (16%) a chyfanswm y llety dros dro (18%), er gwaethaf y cynnydd sylweddol mewn cymhwysedd ar gyfer cymorth digartrefedd sy'n gysylltiedig â rhoi diwedd ar angen blaenoriaethol.

Casgliadau

Y prif straeon a ddaeth i'r amlwg o'r rhifyn hwn o'r Monitor Digartrefedd: Mae Cymru o dan bwysau cynyddol ar wasanaethau digartrefedd awdurdodau lleol yng nghyd-destun ymdrechion parhaus i ddatblygu ymatebion mwy ataliol, cynhwysol sy'n cael eu harwain gan dai. Mae'r pwysau hyn yn arbennig o amlwg mewn perthynas â llety dros dro, gyda lefelau lleoliadau yn uwch nag erioed ac yn arwain at lu o effeithiau

negyddol i'r rhai sy'n wynebu digartrefedd ac i awdurdodau lleol. Mae'r ffaith bod awdurdodau lleol yn lleihau eu gallu i atal neu liniaru digartrefedd yn effeithiol yn ddangosydd allweddol arall o system dan straen a chyd-destun marchnad dai anodd. Mae'r agenda polisi sy'n cael ei dilyn yng Nghymru yn canolbwyntio'n uniongyrchol ar leihau pwysau ar lety dros dro a gwella gallu awdurdodau lleol i atal ac ymateb yn effeithiol i ddigartrefedd, ac mae wedi cael cefnogaeth eang gan randdeiliaid, ond nid oes amheuaeth y daw'r Bil Tai uchelgeisiol sydd ar y gweill ar adeg pan fydd awdurdodau lleol yn teimlo nad oes ganddynt ddigon o adnoddau i weithredu dulliau gweithredu newydd a chymryd cyfrifoldebau pellach heb gymorth sylweddol gan asiantaethau ehangach a buddsoddiad pellach.

Bydd rhifyn nesaf y monitor digartrefedd, sy'n canolbwyntio ar Gymru, yn gyfle i adolygu sut mae'r agenda polisi uchelgeisiol ar ddigartrefedd yng Nghymru yn bwrw ymlaen, ac i ba raddau mae'r heriau a nodwyd wedi cael eu goresgyn. Bydd hefyd yn galluogi myfyrio ar effaith newidiadau sylweddol mewn polisi digartrefedd yng Nghymru yn ogystal â'r newid mewn arweinyddiaeth wleidyddol ar lefel y Deyrnas Unedig ac ar ôl etholiad y Senedd yn 2026. Ymysg y cwestiynau allweddol mae'r cwestiwn a yw'r flaenoriaeth wleidyddol a roddir i ddigartrefedd yng Nghymru yn parhau, ac a yw Llywodraeth newydd y Deyrnas Unedig yn penderfynu mabwysiadu dull gweithredu gwahanol mewn meysydd polisi a gedwir yn ôl sy'n berthnasol i ddigartrefedd, gan gynnwys nawdd cymdeithasol.

² Amcangyfrifir niferoedd digartrefedd craidd ar gyfer y flwyddyn sylfaen - yn yr achos hwn blwyddyn ariannol 2022/23 ('2022' yn gryno), gan ddefnyddio llawer o ffynonellau data ac, mewn rhai achosion, amcangyfrifon wedi eu modelu. Mae rhai o'r ffynonellau hyn yn golygu bod oedi sylweddol rhwng y cyfnod maent yn cyfeirio ato a'u hargaeledd, a chynhaliwyd y dadansoddiad yn yr achos hwn yn ystod gwanwyn a haf 2024.

Prif swyddfa Crisis

50-52 Commercial Street

Llundain E1 6LT

Ffôn: 0300 636 1967

Ffacs: 0300 636 2012

www.crisis.org.uk

Hawlfraint Crisis 2025

ISBN: 978-1-78519-089-6

Crisis UK (yn masnachu fel Crisis)

Rhifau Elusen Gofrestredig:

Cymru a Lloegr 1082947,

yr Alban SC040094

Rhif Cwmni: 4024938